
	<p align="center">Szegedi Tudományegyetem SZENT-GYÖRGYI ALBERT KLINIKAI KÖZPONT ÁLTALÁNOS ORVOSTUDOMÁNYI KAR</p> <p align="center">TRAUMATOLÓGIAI KLINIKA</p> <p align="center"><i>Igazgató:</i> PROF. DR. VARGA ENDRE <i>tanszékvezető egyetemi tanár</i></p> <p align="center">☒ H-6725 Szeged, Semmelweis u. 6. ☎ (36-62) 545-531 Fax: (36-62) 545-530</p>	
---	---	---

MTA Doktori Értekezés Bírálólat

Than Péter doktor, “ A gonarthrosis epidemiológiai és kísérletes vonatkozásai, valamint modern endoprotetikai kezelése” című doktori értekezés bírálata.

Than Péter magyar nyelven írt, doktori értekezése 227 oldal, irodalom jegyzék és köszönetnyilvánítással együtt, melyben arányosan szerepelnek az egyes fejezetek. Az értekezés szerkesztése világos, a fejezeteket követik az odatarozó irodalmi hivatkozások. Négy fejezetet tárgyal, az elsőben a gonarthrosis epidemiológiai és etiológiai aspektusait vizsgálja saját prevalencia vizsgálatokkal, illetve a prearthrotikus állapotok jelentőségét taglalja. A második fejezet a gonarthrosis kísérletes vonatkozásairól értekezik. Ennek első alfejezete a degeneratív elváltozások termodinamikai vizsgálatait, a második a patella ízfelszínét módosító eljárások kísérletes aspektusait vizsgálja. A harmadik rész a modern térdízületi endoprotetikai lehetőségeket tárgyalja, kezdve az arthroplastika történetével, a térdprotetikai beültetés eredményességével, műtét technikai megfontolásokkal, illetve speciális implantátumok elemzésével. A negyedik fejezetben a térdprotetika sebészi szövődményeit és ellátásait tekinti át részletezve, a szeptikus szövődményeket, a periprotetikus töréseket, valamint az aszeptikus lazulás lehetőségeit.

Az irodalmi áttekintés a fejezetek végén kimerítő. A jelölt alapos és naprakész irodalmi tájékozottságáról tesz tanúbizonyságot az egyes fejezetekben a jelölt számos új, nemzetközileg elismert megállapítást tesz a térdízületi endoprotetika szinte teljes problémakörét áttekintve.

A doktori értekezés összességében egy kimagasló színvonalú munka mely elegendő számú és színvonalú közleményen alapszik, melynek mindegyikében a jelölt is vezető szerepet játszott. A tézisekben összefoglalt eredményeket új eredményeknek fogadom el a doktori fokozat nyilvános vitára tűzését feltétlenül támogatom.

Tartalmi megjegyzések:

Az értekezés nyelvezete világos, érthető. A fogalmazás mindenhol tiszta és világos, nyelvtani hibáktól mentes elvértve fordulnak elő elütések. Sajnálatos módon az értekezés fedőlapján a címben az epidemiológiai szó hibásan szerepel, valamint egy vessző kimaradt a valamint szó előtt. A 87. oldalon a 12. sorban rezekciós szó reszekciósként szerepel. (melyet valószínűleg az automatikus hibajavító “javított”)

A saját epidemiológiai vizsgálat kérdőívek alapján történt, melyben 10 000 főt kérdeztek meg. Elsősorban a térdfájdalmat tekintették a legmegbízhatóbb visszajelzésnek. A kérdőíves

állapotfelmérés legnagyobb hátránya, hogy túlbecslés történhet, amire az OLEF 2000 során is felhívták a figyelmet.

1. *Kérdésem, hogy van-e ismerete arról, hogy a túlbecslés mértéke hány százalékos lehet? Ez annál is inkább fontos lehet, mert megállapítja, hogy a Dél-dunántúli régió lakosságának állapota lényegesen rosszabb lehet, mint azt a fejlett nyugati társadalmakban leírták.*

A további alfejezet, radiológiai vizsgálatokkal pontosította a kérdőíveket. Megállapítások szerint az arthrosis lakosságon belüli aránya - nemzetközi összehasonlításban mérve - magas, melynek lehetséges okaként a felülvizsgálaton nem megjelentek nagy számát is körjelzőnek ítélték.

2. *Kérdés: százalékosan mennyire ítéli a torzítás lehetőségét a fent említett okok miatt?*

A tudományos munka egyik erős értéke az EOS 2D/3D képalkotás használata a tengelyeltérések és az arthrosis vizsgálatában. A módszert egyelőre Európában is igen kevesen használják. Bár a technika elsősorban a gerincdeformitások vizsgálata területén rendelkezik jelentősebb irodalmi háttérrel az utóbbi években az alsó végtagi deformitások vizsgálatában is egyre több cikk jelent meg.

3. *Kérdés: Elképzelhetőnek tartja-e, hogy CT-t kiváltva, az EU-s technika 3D-s nyomtatott navigációs területen is (PSI) bekerülhet a diagnosztikai arzenálba?*

A gonarthrosis kísérletes vonatkozásai című fejezetben különösen értékes a kalorimetriás vizsgálatok alfejezet.

4. *Kérdés: Melyek azok a területek ahol leginkább látja a kalorimetriás vizsgálatok közvetlen klinikai alkalmazhatóságát?*

Patellofemoralis ízület tekintetében, elemzik a nemzetközi irodalmat a különböző resurfacing technikák, illetve rezekciós arthroplastica lehetőségei között. A rezekciós arthroplastica mellett találtak több pozitív érvet.

5. *Kérdés: Egyetért-e azzal, hogy a jelenlegi irodalmi adatok tükrében a kérdés egyértelműen ma sem megválaszolható. Ennek mindenekelőtt forensicus okai miatt érdemes állást foglalni.*

A modern térdízületi endoprotetika fejezetben az irodalmi adatokat összeveti saját tapasztalataikkal. A fejezet kifejezett értéke, hogy elsősorban a nagy problémát jelentő komoly deformitások klinikai eredményeit is elemzi. A műtétechnikai részben a legmodernebb eljárások egy részéről is nyilatkozik - az úgynevezett "real-time" navigációt, valamint a PSI módszert is megemlíti. A "real-time" navigáció egyértelmű műtéti idő növeléssel és magas árral jár. A PSI navigáció viszont, csak a költségek miatt nem rutinszerűen használt klinikájukon.

6. *Kérdés: amennyiben lehetősége lenne néhány napon belül elérhető PSI navigációra, mely esetekben használná ezt, vagy esetleg rutinszerűen is alkalmazná?*

A negyedik, sebészi szövödmények és ellátásuk fejezetben, a szeptikus szövödmények nemzetközi gyakorlatát saját gyakorlatukkal hasonlítja össze és egyértelmű útmutatást ad, józan szigorú kritériumok alapján.

7. *Kérdés: Együlékes műtétet mikor látna indokoltnak, szeptikus lazulás esetén?*

8. *Kérdés: Periprotetikus törések esetén, a femuron az intramedullaris vagy az extramedullaris technikákat látja-e célravezetőbbnek?*

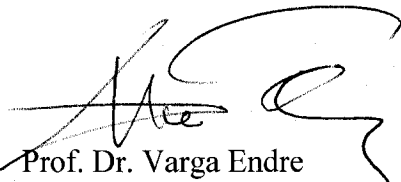
Összegezve, Dr. Than Péter doktori disszertációja rendkívül értékes kutatásokat foglal össze. Az értekezés alapját képező közlemények száma és minősége kiemelkedő. A saját elemzések, kísérletek, vizsgálati módszerek egyenként, is valamint együtt is példaértékűek.

A feltett kérdéseim inkább az érdeklődés, a közös gondolkodás, és a megbeszélés gyanánt születtek meg.

Mindezek alapján javaslom az értekezés nyilvános vitára bocsátását és sikeres védelem esetén, az MTA doktori cím odaítélését!

Szeged, 2021.02.01.

Tisztelettel:

Prof. Dr. Varga Endre
tanszékvezető egyetemi tanár

